University of Gdańsk | Fahrenheit Universities

ОТЗЫВ

зарубежного научного консультанта на диссертационное исследование Абишевой Меруерт Нұрланқызы на тему: «Правовое регулирование страховой деятельности: национальный и международный опыт», представленное на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 8D04203 - «Юриспруденция»

Диссертационное исследование докторанта Абишевой Меруерт Нұрланқызы посвящено одной из наиболее актуальных тем в сфере правового регулирования страховой деятельности.

В настоящее время страховая система является важной составной частью национальной экономики. Эффективность её функционирования напрямую зависит от качества правового регулирования. Страхование представляет собой совокупность отношений, связанных со страховыми фондами, формируемыми за счёт взносов участников, предназначенных для возмещения материального и иного ущерба предприятий, организаций и физических лиц. Вместе с тем страхование и страховая деятельность, являющиеся основой страховых правоотношений в Казахстане, по-прежнему требуют дальнейшего изучения и исследования, в том числе с экономической и правовой точек зрения, что делает данную тему одной из наиболее актуальных.

Основными причинами, сдерживающими развитие отечественного страхового рынка, являются не только недостаточный опыт предоставления страховых услуг, но и низкий уровень жизни населения, а также ограниченное количество платёжеспособных предприятий. Эти обстоятельства обусловлены отсутствием исследований, направленных на выявление потенциала страховой деятельности, совершенствование механизмов её формирования и определение перспективных тенденций развития. В связи с этим актуальность темы исследования определяется необходимостью развития страхового рынка, внедрения

Faculty of Law and Administration
University of Gdansk

tel. +48 58 523 29 90
e-mail:
edvardas.juchnevicius@ug.edu.pl

Profesor Marii Janion 7,
80-309 Gdańsk
www.prawo.ug.edu.pl

международного опыта и совершенствования национального законодательства.

В процессе подготовки диссертационного исследования докторант всесторонне рассмотрела экономические и правовые проблемы страхового рынка и организации страхового дела в Республике Казахстан, а также теоретические вопросы правового регулирования страховой деятельности, включая правовые основы её организации, законодательство, регулирующее страховую деятельность, особенности его формирования и развития, возникновение страховых правоотношений и методы их государственно-правового регулирования. Кроме того, подробно проанализированы пути совершенствования страховой деятельности в условиях конкуренции и проблемы её развития, а также актуальные аспекты современных страховых реформ. Таким образом, поставленные цели исследования полностью достигнуты.

В ходе написания диссертации наряду с общенаучными методами широко применялись и специальные научные методы. Докторант уделила особое внимание историческому, сравнительному, функциональному анализу, синтезу и другим методам. В результате получены системные и научно обоснованные выводы.

В диссертационном исследовании всесторонне раскрыта правовая природа страховой деятельности, определены её содержание и особенности. Докторант проанализировала этапы становления и развития национального законодательства в сфере страхования, а также изучила международный правовой опыт, включая модели правового регулирования страховых систем развитых государств. Кроме того, определено соотношение национальных и международных правовых норм и рассмотрены вопросы их гармонизации.

Теоретическая значимость исследования заключается в его вкладе в развитие научных основ правового регулирования страховой деятельности. Докторант предприняла попытку уточнить содержание страхового права и определить его место в системе права.

Научная новизна работы проявляется в конкретных предложениях, направленных на совершенствование правового регулирования в сфере страхования. В частности, предложены обоснованные рекомендации по

Faculty of Law and Administration
University of Gdansk

tel. +48 58 523 29 90
e-mail:
edvardas.juchnevicius@ug.edu.pl

Profesor Marii Janion 7,
80-309 Gdańsk
www.prawo.ug.edu.pl

совершенствованию действующего законодательства, внедрению международных стандартов и формированию эффективных правовых механизмов регулирования страховой деятельности.

Диссертационная работа выполнена на высоком научном и теоретическом уровне. В процессе её подготовки докторант проанализировала и использовала труды многих отечественных и современных российских учёных. Структура исследования способствует всестороннему раскрытию темы.

На основании вышеизложенного считаю, что диссертационная работа Абишевой Меруерт Нұрланқызы соответствует требованиям Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан и заслуживает присуждения степени доктора философии (PhD) по образовательной программе «8D04203 – Юриспруденция».

Зарубежный научный консультант,
Доктор хаб. Профессор
факультета права и управления
Гданьского университета Edvardas Juchnevicius
(Гданьск, Польша) _____ **Эдвардас Юхневичюс**

Faculty of Law and Administration
University of Gdansk

tel. +48 58 523 29 90
e-mail:
edvardas.juchnevicius@ug.edu.pl

Profesor Marii Janion 7,
80-309 Gdańsk
www.prawo.ug.edu.pl

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің докторанты Абишева Меруерт Нұрланқызының «Сақтандыру қызметін құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық тәжірибе» тақырыбына «8D04203 - Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған диссертациясына шетелдік ғылыми кеңесшісінің

ПІКІРІ

Докторант Абишева Меруерт Нұрланқызының диссертациялық зерттеу жұмысы сақтандыру қызметін құқықтық реттеу мәселесіндегі өте өзекті тақырыптардың біріне арналып жазылған.

Қазіргі таңда сақтандыру жүйесі ұлттық экономиканың маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Оның тиімді қызмет етуі құқықтық реттеудің сапасына тікелей байланысты. Сақтандыру бұл кәсіпорынның, ұйымдардың және жеке тұлғалардың материалды және басқа да зияндарын жабуға арналған қатысушыларының салымдары негізінде құрылған сақтандыру қорларына байланысты қатынастардың жиынтығы. Сондай-ақ Қазақстандағы сақтандыру құқықтық қатынастарының бастамасы болып табылатын сақтандыру, сақтандыру қызметі, әлі де зерделеу — зерттеуін асыға күтіп жатқан аяға, оның ішінде экономикалық және құқықтық тұрғыдан карастыруды әбден қажет ететін өзекті тақырыптардың біріне айналып отыр.

Отандық сақтандыру қызметі нарығының дамуын тежеп отырған негізгі себептер тек сақтандыру қызметін ұсыну тәжірибесінің жеткіліксіздігінде ғана емес, сонымен бірге халықтың өмір сүру деңгейінің төмендігі мен төлемқабілеті бар кәсіпорындардың санының аздығында болып отыр. Осы себептер сақтандыру қызметінің потенциалын анықтап, оның құру механизмдерін жетілдіруге бағытталған және болашақтағы тенденцияларын қорытындылайтын зерттеулердің жоқтығынан болып отыр. Осы тұрғыдан алғанда, зерттеу тақырыбының өзектілігі сақтандыру нарығының дамуы, халықаралық тәжірибені енгізу және ұлттық заңнаманы жетілдіру қажеттілігімен айқындалады.

Докторант диссертациялық зерттеу жұмысын жазу барысында Қазақстан Республикасындағы сақтандыру нарығы мен сақтандыру ісін ұйымдастырудың экономикалық және құқықтық мәселелерін, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметін құқықтық реттеудің теориялық мәселелерін оның ішінде, сақтандыру қызметін ұйымдастырудың құқықтық негіздерін, сақтандыру қызметін реттейтін заңнамалар және олардың қалыптасуы мен даму ерекшеліктерін, сақтандыру-құқықтық қатынастарының пайда болуы және оларды мемлекеттік-құқықтық реттеу тәсілдерін жан-жақты қарастырған. Сонымен қатар, бәсекелестік жағдайындағы сақтандыру қызметін жетілдіру жолдары мен дамыту үрдісінің мәселелерін жан-жақты айшықтап,

қазіргі таңдағы сақтандыру реформаларының өзекті тұстарын қарастырған. Сондықтан да, докторант алдына қойған мақсатына толығымен жеткен.

Диссертациялық зерттеу жұмысын жазу барысында жалпы ғылыми әдістермен қатар, арнайы ғылыми әдістер де кеңінен қолданылған. Докторант диссертациялық зерттеу жұмысында тарихи, салыстырмалы, функционалдық талдау, синтез, анализ және т.б. әдістерге ерекше көңіл бөлген. Соның нәтижесі ретінде докторант тарапынан жүйелі, әрі ғылыми негізді тұжырымдар алынған.

Диссертациялық зерттеу жұмысында сақтандыру қызметінің құқықтық табиғаты жан-жақты қарастырылып, оның мазмұны мен ерекшеліктері ашылған. Докторант сақтандыру саласындағы ұлттық заңнаманың қалыптасуы мен даму кезеңдерін талдап, халықаралық құқықтық тәжірибені, оның ішінде дамыған мемлекеттердің сақтандыру жүйесін құқықтық реттеу үлгілерін зерттеген. Сонымен қатар, ұлттық және халықаралық құқықтық нормалардың арақатынасы анықталып, оларды үйлестіру мәселелері қарастырылған.

Зерттеудің теориялық маңыздылығы сақтандыру қызметін құқықтық реттеудің ғылыми негіздерін дамытуға қосқан үлесімен сипатталады. Докторант сақтандыру құқығының мазмұнын нақтылап, оның құқық жүйесіндегі орнын айқындауға талпыныс жасаған.

Ғылыми жаңалығы сақтандыру саласындағы құқықтық реттеуді жетілдіруге бағытталған нақты ұсыныстардан көрінеді. Атап айтқанда, қолданыстағы заңнаманы жетілдіру, халықаралық стандарттарды енгізу және сақтандыру қызметін реттеудің тиімді құқықтық механизмдерін қалыптастыру жөнінде негізделген ұсыныстар берілген.

Диссертациялық зерттеу жұмысы ғылыми негізді және теориялық деңгейде өте жоғары жазылған. Жұмысты жазу барысында, докторант қарастырып отырған мәселеге байланысты көптеген отандық және қазіргі Ресейлік ғалымдардың еңбегін сараптап пайдалануға тырысқан. Диссертациялық зерттеу жұмысының құрылымы тақырыптың толық деңгейде ашылуына мүмкіндік береді.

Қорытындылай келе, жоғарыда жазылғандардың негізінде Абишева Меруерт Нұрланқызының диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі қоятын талаптарға сәйкес келеді және «8D04203 - Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайықты деп есептеймін.

Шетелдік ғылыми кеңесші,
Гданск университетінің
құқық және басқару факультетінің
профессоры (Гданьск, Польша) _____ Эдвардас Юхневичюс